

MATARKA ismertető

A MATARKA mozaikszó: **MA**gyar Folyóiratok **TAR**talomjegyzékeinek **Kereshető Adatbázisa** (www.matarka.hu). A hosszú elnevezés elmondja a lényegét: magyar vagy magyar nyelvterületen kiadott, nem feltétlen csak magyar nyelvű cikkeket tartalmazó szakfolyóirat tartalomjegyzékeit dolgozza fel az adatbázist építő közösség. De sok évkönyv és egyéb periodikum is bekerült a szakfolyóiratok mellé: főleg múzeumok évkönyvei és felsőoktatási intézmények tudományos közleményei.

A tartalomjegyzékek a feldolgozás után azonnal kereshetők a címben levő szavak és a szerzők neve alapján, a találatok különböző szempontok szerint szűkíthetők, a találati listák sokféle formátumban menthetők, ezáltal a listák további, többirányú felhasználása lehetővé válik. Maguk a tartalomjegyzékek is böngészhetők és a szerzői és kulcsszó indexek szintén kereshetők és böngészhetők. Többféle keresés lehetséges: gyors, egyszerű és haladó. Ha a folyóiratnak van honlapja és ott a teljes szövegeket szabadon elérhetővé teszik, akkor azokhoz ugrópont vezet.

A felhasznált szoftverek ingyenesen elérhetőek. A kereséshez és adatbevitelhez egyaránt elegendő internetkapcsolat és egy böngészőprogram. Így az adatbázis bővítésébe fennállása óta (2002) mindig könnyen bevonhatók voltak más intézmények is, a szolgáltatás országos jellegűvé vált.

Az adatok bevitele a felhasznált módszerekkel rendkívül gyors, a bevétel módja egyszerű, könnyen elsajátítható, nagyobb szakképzettséget nem igényel. Nemcsak kézi adatbevitellel történik a feldolgozás, digitális formában meglévő adatok konvertálható formátummá szerkesztése után az adatbázisba bevétel már csak pillanatok kérdése. A legtöbb résztvevő szerkesztőség is ebben a konvertálást lehetővé tevő formátumban küldi el folyóirata(i) tartalomjegyzékeit.

A kulcsszó szerinti keresés biztosítja, hogy egy adott témában kereső felhasználó nagy mennyiségű folyóirat átvizsgálása nélkül is megtalálja a témába vágó cikkek halmazát. A szerző szerinti kereséssel szerzői publikációs listák állíthatók össze.

Az egyszerű feldolgozási módnak (az adatbevitel gyorsaságának) megvan természetesen a hátránya is. Mivel tárgyszavazás nincs, az olyan címek esetén, ahol a címből nem lehet következtetni a cikk tartalmára, a kulcsszó szerinti keresés nem hoz eredményt, így sok releváns találat egyszerűen elvész. Ez főleg a humán és társadalomtudományokat érinti. Egy TÁMOP projekt azonban lehetővé tette, hogy a három nagy magyar folyóirat adatbázis (EPA, HUMANUS, MATARKA) egyszerre kereshető, tehát ez a probléma az EHM szolgáltatás létrejöttével (<http://ehm.ek.szte.hu/ehm>) a társadalomtudományok területén (HUMANUS gyűjtőköre) megoldódott.